

Lausunto Lempäälä–Hervanta-yhteyden järjestämisestä syys- ja kevätkaudella 2024-2025

Yhdyskuntalautakunta 06.02.2024 § 14
403/08.01.01/2022

Valmistelija Valtteri Partanen

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenne Nysse pyytää Lempäälän kunnalta lausuntoa liittyen Lempäälän ja Hervannan väliseen joukkoliikenneyhteyteen. Syksyllä 2023 Nysse pyysi Lempäälän kunnalta lausuntoa linjan 55 reittimuutoksesta, linjan 52 reiteistä ja linjan 58 lakkautuksesta. Lempäälän yhdyskuntalautakunta käsitteli 7.11.2023 kokouksessaan § 161 lausuntopyynnön ja antoi siihen vastineen.

Lempäälän yhdyskuntalautakunnan kokouksessa päädyttiin puoltamaan esitettyä linjan 55 reittimuutosta välillä Sääksjärven ramppi–Tampereen keskusta, ja muuttamaan linja ajettavaksi linja-autoaseman sijaan Hervantaan. Samassa lausuntovastineessa ei kannatettu linjojen 52A tai 52B reittimuutosta Marjamäen kautta liikennöiviksi linjoiksi.

Linjasta 55 Vesilahti–Tampere toimitettiin myös lausuntopyyntö Vesilahden kunnalle, joka omassa kunnanhallituksen kokouksessaan 30.10.2023 § 173 vastusti linjan 55 reittimuutosta Sääksjärven ja Tampereen keskustan välillä. Lempäälän ja Vesilahden kunnan vastaavat molemmat yhdessä linjan 55 kustannuksista niin, että Lempäälä maksaa 68,81% ja Vesilahti 31,19% linjan alijäämästä. Vuoden 2023 liikennöinnissä linjan 55 alijäämä oli n. 560 000 € ja nousijamäärä Lempäälän alueella n. 118 000 nousua/vuosi. Lempäälän ja Vesilahden kanssa järjestettiin eriävien lausuntojen johdosta palaveri 7.12.2023, jossa edustettuina olivat Vesilahden, Lempäälän ja Nyssen edustajat. Palaverin lopputulema oli, että linja 55 Vesilahden ja Tampereen välillä säilyisi nykyisellään vaihdottomana yhteytenä, mutta kuntien välistä kustannusjakoa muutetaan. Jatkossa Lempäälän osuus linjan 55 kustannuksista tulisi laskemaan n. 9 % nykyisestään, jolloin Lempäälän vuosittainen osuus linjan kustannuksista olisi n. 336 000 €. Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta teki 20.12.2023 päätöksen § 91 Nyssen kesäkauden 2024 palvelutasosta, jossa vahvistettiin linjan 55 reitti Vesilahdesta Lempäälän ja Marjamäen kautta Tampereen keskusta. Samassa päätöksessä lukittiin, että linjaa 58 Marjamäen ja Hervannan välillä ei liikennöidä kesäkaudella 2024.

Nysse on valmistelemassa Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle talvikauden 2024-2025 palvelutasopäätöstä, jonka osalta lukitaan myös Lempäälän ja Hervannan välisen vaihdottoman joukkoliikennepalvelun jatkumahdollisuudet. Nyssen suunnittelutiimi tuo esille 3 vaihtoehtoa, joista Nysse toivoo Lempäälän valitsevan, millä vaihtoehdoilla talvikauden 2024-2025 päätösluonnos tullaan valmistelemaan.

Vaihtoehto 1:

Linjaa 58 liikennöidään nykyisellä vuorotarjonnalla ja liikennöntiajoilla. Nykyinen linja 58 mahdollistaa yhteyden Marjamäen ja Kuljun alueelta Hervantaan arkipäivisin tunnin välein. Linjan 58 liikennöinti aiheuttaa Lempäälän kunnalle n. 150 000 - 180 000 € vuosittaisia kustannuksia.

Linjan 58 matkustajamäärät ovat olleet Lempäälän kunnassa liikennöivistä joukkoliikenteen linjoista vähäisimpiä ja vuosikustannukset vähäisiin matkustajamääriin nähden huomattavan suuria. Vuonna 2023 linja 58 tuotti Lempäälän alueella vain n. 27 000 nousua.

Vaihtoehto 2:

Linjoilla 52A ja 52B tehdään reittimuutoksia. Linjaa 52A Haurala–Lempäälä–Vanattara–Sääksjärvi–Tampere (Keskustori) liikennöidään jatkossa linjatunnuksella 52 ja linjalla järjestetään päivittäin tunnin välein joukkoliikennepalvelua. Liikennöintiajat säilyvät nykyisenään, eikä linjareittiin tehdä muutoksia. Linjan 52B Laasonportti–Lempäälä–Ruskea-ahte–Sääksjärvi–Tampere (Keskustori) linjatunnus, liikennöintiäika sekä reitti muuttuu. Linjan 52B reittitunnus muuttuu linjaksi 58 ja linjaa liikennöitäisiin vain arkisin 60 minuutin välein reitillä Laasonportti–Lempäälä–Ideapark–Sääksjärvi–Hervanta. Linjaa ei enää jatkossa liikennöidä Tampereentien kautta välillä Kuljuntie-Yhdystie. Ruskea-ahteen asuinalueiden joukkoliikennepalvelu nojautuisi jatkossa Saikan asuntoalueen uusille pysäkeille tai Ruskea-ahteen alueen pohjoispuolella sijaitsevaan Kuljuntien ja Tampereentien yhdystien pysäkkiin. Lähimmät joukkoliikenteen pysäkit tulisivat sijaitsemaan n. kilometrin säteellä Ruskea-ahteen alueesta. Linjan 52 liikennöintikustannukset eivät tulisi reittimuutosten myötä muuttumaan nykyistä suuremmiksi. Lempäälän kunta maksaa 100% linjan 52 liikennöintikustannuksista ja linjan alijäämä vuonna 2023 oli n. 600 000 €.

Vaihtoehto 3:

Linjoilla 52A ja 52B ei tehdä reittimuutoksia, eikä Lempäälän ja Hervannan välillä muodosteta vaihdotonta yhteyttä. Vaihdottomasta yhteydestä Lempäälän ja Hervannan välillä luovutaan kokonaan. Jatkossa joukkoliikennereitti Hervannan ja Lempäälän välillä kulkisi Vuoreksen, Peltolammin sekä Tampereen keskustan kautta liikennöivien linjojen turvin. Matka-aika Hervannan ja Sääksjärven välillä lisääntyisi nykyisestäään n. 30 minuuttia ilman Ruskontien kautta tapahtuvaa liikennöintiä.

Syyskauden 2024 palvelutasopäätös on tarkoitus viedä Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan käsittelyyn 21.2.2024. Nysse toivoo Lempäälän kunnalta vastinetta viimeistään 9.2.2024 mennessä.

Lempäälän kunnan lausunto:

Lempäälän kunta puoltaa Nyssen antamista vaihtoehtoista vaihtoehtoa 3. Lempäälän kunnan yhdyskuntalautakunta on 07.11.2023 kokouksessaan § 161 käsitellyt Nyssen lausuntopyynnön Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenteen reittimuutoksista kesäkaudelle 2024, ja on samassa kokouksessa puoltanut linjan 58 lakkauttamista sekä Ruskea-ahteen ja Vanattaran alueiden kautta kulkevien linjojen 52A/52B säilyttämistä nykyisillä reiteillään.

Lempäälän kunta on § 161 käsittelyn johdosta antanut Nysselle edellä mainittua linjan 58 lakkauttamista puoltavan sekä linjojen 52A/52B reittimuutoksia vastustavan lausunnon ja seisoo tuon kyseisen lausunnon takana myös syys- ja kevätkauden 2024-2025 reittimuutosten osalta.

Lempäälän kunta on Nyssen aiemman lausuntopyynnön vastineessa puoltanut vaihdottoman yhteyden lakkauttamista Kuljun ja Hervannan välillä linjan 58 lakkauttamisen myötä, vedoten sen taloudelliseen kannattavuuteen sekä linjan 58 lakkauttamista koskevien alueiden välisen korvaavan kulkuyhteyden säilymiseen Tampereentiellä ja valtatie 3:lla liikennöivien laatukäytävän linjojen turvin.

Esimerkkinä Lempäälän ja Hervannan välistä vaihdotonta yhteyttä korvaa kesäkaudesta 2024 eteenpäin vaihtoyhteys Vuoreksen ja Peltolammin kautta kulkevan linjan 5 sekä Tampereen Keskustorilta Lempäälän keskustaan kulkevan linjan 50 välillä. Vaihto tapahtuu Peltolammin kohdalla, jossa odotusaika linjojen välillä on ajankohdasta riippuen n. 5-15 minuuttia. Anniston sekä Koipijärven alueen asukkaille lähimmät pysäkit sijaitsevat jatkossa Vuoreksen alueella kulkevan Mäyrämäenkadun varrella. Kulkuyhteys Ruskontien alitse kulkevan yhdistetyn jalankulun ja pyöräilyn väylän kautta Vuoreksen pysäkeille on jalankulkijoille sekä pyöräijöille turvallinen kulkea. Etäisyydeltään välimatka asuinalueen ja pysäkkien välillä on alle kilometrin. Linja-automatka Hervannan ja Lempäälän välillä on myös mahdollista tehdä muiden Tampereen keskustan sekä Lempäälän asuinalueiden alueilla liikennöivien linjojen turvin. Odotusaikaa näiden linjojen välillä kertyy n. 10-20 minuuttia ajankohdasta ja linjasta riippuen. Kokonaisuudessaan matka-aika Hervannan ja Lempäälän keskustan välillä kasvaa vaihtojen myötä n. 25 minuuttia.

Matka-ajan lisääntyminen Lempäälän ja Hervannan yhteysvälillä vaikuttaa myös Anniston ja Koipijärven asuinalueilta Sääksjärvelle linja-autolla matkustavien peruskoululaisten päivittäisiin koulumatkoihin. Tulevina vuosina suurin osa Anniston ja Koipijärven lapsista koostuu esi- ja alakouluikäisistä. Lisäksi Tampereentiellä kulkevien Nyssen linjojen 50, 52 sekä 55 sujuva liikennöinti on Lempäälän kunnan koululaisten tulevia lukuvuosia ajatellen hyvin tärkeää. Esimerkiksi Hakkarin liikuntahallin peruskorjauksen aikana Hakkarin koululaiset tulevat käyttämään Marjamäen alueella alkuvuodesta 2024 toimintansa aloittavan Lempäälä Areenan liikuntapalveluita. Tällöin kulkeminen Hakkarista Marjamäkeen tapahtuisi linjoilla 50 ja 55. Tulevien vuosien aikana Lempäälän kasvatuksen ja opetuksen palvelualueella tullaan kehittämään koulujen alkamis- ja päättymisaikatauluja entistä enemmän liikennöinnissä olevan seudullisen joukkoliikenteen aikataulujen mukaisiksi. Muutoksilla pyritään parantamaan koululaisten matkojen sujuvuutta sekä suorien että vaihtoyhteyksien kautta tapahtuvien koulumatkojen osalta. Vaivattomasti sujuvien koulumatkojen lisäksi toimiva ja riittävän tiheällä liikennöintivälillä operoiva joukkoliikennepalvelu lisää joukkoliikenteen kulkutapaosuuden houkuttelevuutta myös muillekin kuntalaisille. Lempäälässä joukkoliikenteen palvelutason tulee jatkossakin vastata viranomaisohjeistuksen mukaista korkeaa palvelutasoluokkaa ja joukkoliikenteen tulee tarjota varteenotettava vaihtoehto henkilöauton käytölle.

Lempäälän ja Hervannan välisen joukkoliikenneyhteyden osalta Lempäälän kunta katsoo Tampereen kautta kulkevat vaihtoyhteydet toimiviksi ja seudullisen joukkoliikenteen palvelutason säilyvän linjan 58 lakkauttamisen myötä entisellään, vaikka Lempäälän ja Hervannan välillä ei olisi suoraa sekä vaihdotonta joukkoliikenneyhteyttä syys- ja talvikaudella 2024-2025.

Lempäälän kunta katsoo myös Nyssen joukkoliikenteen palvelulinjan 52 liikennöinnin olevan nykyään ja tulevaisuudessa tärkeässä roolissa Ruskea-ahteen sekä Vanattaran alueiden tiivistyvässä

yhdyskuntarakenteessa. Tarjoamalla kuntalaisilleen laadukkaita ja saavutettavia joukkoliikenteen palveluita lyhyillä siirtymäetäisyyksillä, Lempäälän kunta kannustaa kuntalaisiaan siirtymään pysyvästi kestäviin liikkumismuotoihin sekä edistää samalla kuntastrategiansa mukaisesti vihreää siirtymää muuttuvissa toimintaympäristöissä.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 3 §:n kohdan 7 mukaan lautakunta antaa kunnan puolesta toimialaansa liittyvät lausunnot.

Lisätietoja: liikenneinsinööri Valtteri Partanen, p. 044 481 1804

Esittelijä	Yhdyskuntajohtaja
Päätösehdotus	Yhdyskuntalautakunta päättää antaa Nysselle kohdan ”Lempäälän kunnan lausunto” mukaisen lausunnon koskien Lempäälän ja Hervannan välisen joukkoliikenneyhteyden järjestämistä syys- ja kevätkaudella 2024-2025. Lisäksi yhdyskuntalautakunta päättää tarkistaa pykälän kokouksessa.
Päätös	Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti. Merkittiin pöytäkirjaan, että tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.
Otteet	Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenne Nysse
Tiedoksi	Kasvatuksen ja opetuksen palvelualueen suunnittelija ja palvelusihteeri, liikenneinsinööri, Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan Lempäälän jäsen